

Inicijativa za monitoring
evropskih integracija BiH

Pravilnik o radu Inicijative za monitoring evropskih integracija BiH

Sarajevo, 2024.

1. UVOD

Inicijativa za monitoring evropskih integracija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu Inicijativa) je koalicija organizacija civilnog društva koja prati primjenu politika, prava i standarda Evropske unije u Bosni i Hercegovini, fokusirajući se na pitanja demokratizacije, vladavine prava, te ljudskih i manjinskih prava.

Inicijativa je oformljena 2013. godine sa ciljem praćenja procesa evropskih integracija na transparentan, stručan i nestranački način.

2. MISIJA INICIJATIVE

Osigurati da se proces evropskih integracija Bosne i Hercegovine odvija u skladu sa najvišim demokratskim standardima i vrijednostima. Inicijativa promovira otvorenost, transparentnost i odgovornost kao temeljne postulate u donošenju odluka vezanih za proces evropskih integracija.

3. VIZIJA INICIJATIVE

Inicijativa za monitoring evropskih integracija Bosne i Hercegovine je prepoznata kao integralni faktor u procesu evropskih integracija i ima aktivnu ulogu u kreiranju politika i zahtijeva koji doprinose demokratskom procesu i vladavini prava.

4. TEMELJNE VRIJEDNOSTI INICIJATIVE

Inicijativa za monitoring evropskih integracija svoje djelovanje temelji na sljedećim vrijednostima:

- Pravednost
- Otvorenost
- Demokratija
- Transparentnost
- Vladavina prava
- Solidarnost
- Poštovanje različitosti.

5. TEMELJNI PRINCIPI RADA INICIJATIVE:

- Antidiskriminacija – U okviru djelovanja Inicijative i njenih članica, zabranjen je bilo koji oblik diskriminacije na osnovu dobi, rase, boje kože, jezika, vjere, etničke pripadnosti ili socijalnog porijekla, pripadnosti nacionalnim manjinama, političkog ili drugog uvjerenja, imovinskog stanja, članstva u sindikatima ili drugim udruženjima, obrazovanja, društvenog položaja i spola, spolnog izražavanja, rodnog identiteta ili seksualne orijentacije i/ili na osnovu bilo kojeg drugog razlikovanja, a u skladu sa Zakonom o zabrani diskriminacije Bosne i Hercegovine;
- Jednakost – Promovišemo jednakost u društvu i osuđujemo sve oblike diskriminacije

prema pojedincama/kama i grupama;

- Nezavisnost i nepristrasnost – članice Inicijative u svom djelovanju su nezavisne od političkih subjekata i rade isključivo u javnom interesu, te u skladu sa vrijednostima definisanim u ovom Pravilniku;
- Objektivnost – članice su dužne djelovati u duhu odgovornosti prema javnosti i vršiti monitoring rada predstavnika vlasti, političkih partija kao i drugih učesnika/ca odgovornih u vođenju društava kroz proces evropskih integracija;

6. TEMELJNE OBLASTI DJELOVANJA

- Monitoring, dokumentiranje i izvještavanje: aktivno nadgledanje procesa donošenja odluka relevantnih za proces evropskih integracija Bosne i Hercegovine;
- Istraživanje: analiza rada institucija, izrada i promocija izvještaja o napretku Bosne i Hercegovine u procesu evropskih integracija;
- Izgradnja kapaciteta članica; jačanje vještina, znanja, i resursa članica Inicijative o procesu evropskih integracija i ulozi civilnog sektora u ovom procesu;
- Okupljanje i primanje u članstvo organizacija civilnog društva, kao i drugih zainteresiranih pojedinaca/ki koje rade na promociji vladavine prava, izgradnji demokratskog društva kao i zagovaranju ljudskih prava;
- Zagovaranje politika, reformi političkog/pravnog sistema, prava na jednak pristup pravdi svim građanima/kama;
- Jačanje uloge i vidljivosti organizacija civilnog društva kod institucija Bosne i Hercegovine i Evropske unije kao jednog od temeljnih stubova u procesu evropskih integracija;
- Edukacija (istraživača/ica, predstavnika/ca vlasti, organizacija civilnog društva, šire javnosti) o procesu evropskih integracija.

7. KOORDINATOR_ICA INICIJATIVE: Koordinator_ica vodi svakodnevne poslove i komunikaciju prema vani i unutar Inicijative u skladu sa misijom, ciljevima i odlukama koordinacijskog odbora. Rad koordinator_ice Inicijative koordinira Sarajevski otvoreni centar.

7.1. Temeljna zaduženja koordinator_ice uključuju:

- Organizacija sastanaka i komunikacije članica koordinacijskog odbora Inicijative, kao i unutar cijele Inicijative i prema pojedinim članicama;
- Vođenje operativnih poslova Inicijative koji uključuju pripremu susreta članica, administrativne aktivnosti i komunikaciju prema interesnim skupinama;
- Priprema akata za koordinacijski odbor, predlaganje inicijativa;
- Sudjelovanje na sastancima i zastupanje Inicijative kod lokalnih i međunarodnih interesnih skupina;
- Komunikacija sa medijima, uključujući medije u Bosni i Hercegovini i izvan zemlje;
- Koordinator_ica Inicijative vodi zapisnik sa sastanaka te ga šalje članicama koordinacijskog odbora i izvještava redovne članice o zaključcima sa sastanaka;
- Koordinacija učešća članica koordinacijskog odbora i/ili redovnih članica Inicijative na sastancima i susretima, a koji su od interesa Inicijative, gdje se koordinator_ica Inicijative ne može pojaviti, i/ili gdje članice koordinacijskog odbora i redovne članice

posjeduju ekspertizu potrebnu za aktivno učešće na sastancima i susretima.

8. PRISTUPANJE I IZLAZAK IZ INICIJATIVE

Organizacije civilnog društva izražavaju interes za pristupanje Inicijativi, slobodnom voljom, kroz popunjavanje formulara, koji se potom dostavlja koordinatoru_ici Inicijative.

Koordinator_ica Inicijative dostavlja informacije koordinacijskom odboru o iskazanom interesu organizacija za članstvo u Inicijativi.

Članice Inicijative imaju pravo napustiti Inicijativu, uz pisanu obavijest ostalim članicama, sa objašnjenjem razloga istupanja iz članstva.

9. ČLANSTVO U INICIJATIVI

9.1. Profil i aktivnosti organizacija koje žele postati članice Inicijative treba uključiti sljedeće:

- Interes i ekspertiza na polju evropskih integracija, odnosno u onim dijelovima procesa koji se odnosi na polje rada organizacije: potrebno je imati stručnost u područjima za pojedina područja koja su direktno vezana za primjenu *acquis-a* u Bosni i Hercegovini, gdje organizacije mogu ponuditi svoja stručna znanja i prijedloge;
- Organizacije trebaju biti sposobne provoditi analize pravnih i političkih dokumenata vezanih za bosanskohercegovačko zakonodavstvo i proces evropskih integracije te davati konkretna i stručna mišljenja i preporuke;
- Sposobnost saradnje: članice trebaju biti spremne saradivati sa drugim članicama Inicijative te sa relevantnim institucijama u Bosni i Hercegovini i Evropskoj uniji radi razmjene informacija i koordinacije aktivnosti od interesa za rad Inicijative;
- Spremnost za jačanje kapaciteta, edukaciju i osposobljavanje: to uključuje i jačanje kapaciteta drugih članica Inicijative, ukoliko članica/organizacija posjeduje ekspertizu na određenom polju od interesa ta rad Inicijative;

9.2. Vrste članica;

Inicijativa za monitoring evropskih integracija sastoji se od tri (3) vrste članica:

- a. članice koje čine koordinacijski odbor Inicijative;
- b. redovne članice Inicijative;
- c. vanjski saradnici Inicijative.

Tri vrste članica Inicijativa samostalno i slobodnom voljom odlučuju o pristupu Inicijativi. Članice koje čine koordinacijski odbor Inicijative su ujedno i redovne članice Inicijative.

- a. **Članice koje čine koordinacijski odbor Inicijative:** Koordinacijski odbor je glavni organ za donošenje strateških odluka Inicijative i čini ga uži krug organizacija sa dokazanim rezultatima na polju praćenja i zagovaranja na polju evropskih integracija Bosne i Hercegovine, pogotovo u sklopu prethodnog rada Inicijative. Koordinacijski odbor su organizacije sa kapacitetom da prate i aktivno sudjeluju u procesima pristupanja Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji i sudjeluju u osiguravanju neophodnih resursa za rad Inicijative u skladu sa kapacitetima koje posjeduju.

i) Sastav koordinacijskog odbora: minimalan broj članica koordinacijskog tijela je 5 (5), a maksimalan broj članica koordinacijskog odbora je devet (9). Mandat koordinacijskog odbora traje dvije godine¹. Članice koje su imale jedan mandat mogu izraziti interes za nastavkom rada u koordinacijskom odboru i naredni mandat.

ii) Sastav članica koordinacijskog odbora:

Članice koje čine koordinacijski odbor Inicijative i redovne članice mogu izraziti interes za članstvo u koordinacijskom odboru prilikom strateških sastanaka Inicijative. Strateški sastanci Inicijative održavaju se svake dvije godine na kojima se raspravlja o sastavu koordinacijskog odbora.

Sastanci se mogu održavati i drukčijom dinamikom, u slučaju potreba i/ili finansijskih mogućnosti.

iii) Uloga i zadaci koordinacijskog odbora:

- Donošenje strateških odluka: koordinacijski odbor je odgovoran za donošenje strateških odluka kojima se usmjerava rad Inicijative u skladu sa njenim ciljevima i misijom;
- Sastajanje: Sastaje se po potrebi, a minimalno jednom svaka 2 mjeseca. U skladu sa potrebama, može se odrediti i druga dinamika sastajanja. Članice koordinacijskog odbora pružit će napore da se sastanci održavaju uz fizičko prisustvo svih članica odbora. Dodatno, članice koriste raspoložive komunikacijske alate za redovnu komunikaciju;
- Predstavljanje Inicijative: Kolektivno ili pojedinačno predstavljaju donosiocima odluka i javnosti stavove ispred Inicijative, a koje proizilaze iz postavljenih ciljeva i misije Inicijative;
- Rješavanje sukoba i donošenje odluka: U slučaju sukoba interesa ili nesuglasica unutar Inicijative, odbor će djelovati kao posrednik i donositi odluke koje su u najboljem interesu Inicijative
- Usvajanje akata: koordinacijski odbor donosi akte koji uređuju rad, strukturu, odnose među članicama i planove rada Inicijative;
- Donosi odluke o uključivanju novih organizacija u Inicijativu ili isključivanju članica;
- U skladu sa mogućnostima i skupa sa koordinatorom_icom Inicijative radi na promociji i predstavljanju Inicijative.

---

¹ Pozivajući se na zaključke sa strateškog planiranja, održanog 6. i 7. marta 2024. godine u Konjicu, sljedeće organizacije čine koordinacijski odbor Inicijative:

- Sarajevski otvoreni centar
- Vaša prava
- Zašto ne
- Centar za istraživačko novinarstvo
- Helsinški parlament Banja Luka
- BIRN
- Transparency International u Bosni i Hercegovini.

- b. **Redovne članice Inicijative:** Organizacije civilnog društva koje su punopravne članice Inicijative su formalno osnovane organizacije koje doprinose radu Inicijative kroz oblasti kojima se bave u svom radu;

Redovne članice čine sve organizacije civilnog društva koje su pristupile u članstvo Inicijative. Zadaci redovnih članica su:

- Imenovanje kontakt osobu ispred svoje organizacije;
- Svaka organizacija je dužna da iznese u kojim oblastima želi doprinijeti radu Inicijative. Oblasti djelovanja mogu biti promijenjene kroz prijedlog navedene organizacije prema koordinacijskom odboru ili koordinatoru_ici Inicijative.

Redovne članice obavljaju sljedeće aktivnosti u Inicijativi:

- Predlažu ili daju prijedloge o aktivnostima Inicijative;
- Daju komentare na prijedloge koji se predlažu od strane koordinacijskog odbora, koordinatora_ice ili pojedinih članica koalicije;
- Učestvuju u zagovaračkim aktivnostima i monitoringu Inicijative u onim dijelovima koji se odnose na oblasti djelovanja organizacija;
- Učestvuju u radu formiranih grupa organizovanih prema pregovaračkim klasterima;
- Učestvuju na kolektivnim sastancima Inicijative.

U slučaju neaktivnosti redovnih članica (neodgovaranje na upite, nesudjelovanje u izradi izvještaja, saopštenja ili davanja prijedloga, komentara i drugih zadataka od značaja za rad Inicijative) koordinatori_ica Inicijative će se konsultirati s organizacijom kako bi se utvrdio status članstva takvih organizacija prelazi iz redovnog u status članica saradnica.

c. **Saradnici Inicijative**

Saradnici Inicijative su pojedinci_ke, predstavnici_e akademske zajednice, medija, sindikata, organizacija civilnog društva i političkih fondacija, odnosno organizacija koje su članice političkih i ideoloških klubova/koalicija, koje nisu punopravne članice Inicijative, ali direktno i blisko sarađuju unutar pojedinih pitanja vezanih za evropske integracije Bosne i Hercegovine sa Inicijativom. Saradnici Inicijative:

- Nemaju mogućnost glasanja;
- Ne učestvuju u sastancima na kojima se okupljaju redovne članice Inicijative;
- Mogu učestvovati u pojedinačnim aktivnostima Inicijative tamo gdje mogu dati doprinos u skladu sa svojim djelokrugom na poziv koordinatora_ice Inicijative i/ili na na poziv članica koordinacijskog odbora;
- Mogu učestvovati u radnim grupama organizovanim prema klasterima radi praćenja procesa pregovora BiH sa EU;
- Unutar navedenih grupa su članovi sa pravom glasa, ali ne mogu biti postavljeni kao koordinatori grupa.

10. PREDLAGANJE INICIJATIVA I PROCES DONOŠENJE ODLUKA

Sve članice Inicijative (koordinacijski odbor i redovne članice) i koordinator_ica Inicijative imaju pravo predložiti aktivnosti za razmatranje drugim članicama. Te aktivnosti mogu biti, a nisu ograničene na:

- Reagiranje Inicijative na postojeće i buduće procese u vezi procesa evropskih integracija;
- Predlaganje tema za saopštenja za medije i donosiocima odluka;
- Predlaganje politika za donosiocima odluka na svim nivoima odlučivanja;
- Pozivi članicama za učešće u konsultacijama koje su vezane za proces evropskih integracija Bosne i Hercegovine;
- Promptno reagiranje i traženje od članica Inicijative da se očituju ukoliko dođe do kršenja temeljnih principa i vrijednosti Inicijative;
- Animiranje članica za uključanje u aktivnosti jačanja kapaciteta članica, koje su direktno u vezi sa procesom evropskih integracija Bosne i Hercegovine;
- Pozivanje članica da se uključe u aktivnosti drugih članica, a nisu u suprotnosti sa temeljnim principima i vrijednostima Inicijative.

10.1. Donošenje odluka unutar redovnih članica

Na predloženu temu ili prijedlog za provedbu aktivnosti, redovne članice imaju 48 sati za davanje prijedloga, a vezane su za formulaciju prijedloga koji je došao na razmatranje.

Redovne članice uložiti će potrebne napore da se odluka donese konsenzusom. Ukoliko slaganje o temi ili aktivnosti nije moguće napraviti konsenzusom, koordinacijski odbor, u saradnji sa koordinatorom_icom Inicijative, će obavijestiti redovne članice o konačnoj odluci.

Ukoliko redovne članice, članice koordinacijskog odbora i/ili koordinator_ica Inicijative procijeni da je nužno hitno donijeti odluku o nekom pitanju, redovne članice imaju 24 sata za očitovanje u datoj temi. Ukoliko se procijeni da je očitovanje nužno po hitnom postupku koordinator_ica Inicijative će u sadržaju poruke naglasiti da se radi o hitnoj proceduri.

Za članice koje ne daju svoj komentar, primjedbu ili sugestiju se zaključuje da se slažu sa konačnim prijedlogom o kojem se raspravljalo te da Inicijativa može objaviti konsultirani sadržaj.

10.2. Ukupan broj prisutnih članica na sastanku koordinacijskog odbora

Ukupan broj čini zbroj fizički prisutnih osoba predstavnika_ca članica i predstavnika_ca članica koje su uključene na sastanku online.

Članice koordinacijskog odbora delegiraju po jednog/jednu predstavnika_cu. Članice koordinacijskog odbora za ovu ulogu delegiraju člana_icu tima koji_a je dio upravljačkih struktura u organizacijama iz kojih dolaze.

10.3. Donošenje odluka unutar koordinacijskog odbora

Članice odbora pružit će sve potrebne napore da se odluke donesu konsenzusom. Ukoliko odluku nije moguće donijeti konsenzusom onda se odlučuje na sljedeći način:

i) Pitanja koje se donose dvotrećinskom većinom prisutnih članica koordinacijskog odbora:

1. Izmjena Statuta Inicijative: Sve bitne izmjene Statuta Inicijative, poput promjene svrhe ili ciljeva, strukture upravljanja, ili uslova za članstvo, donose se dvotrećinskom većinom;
2. Prihvatanje ključnih stratejskih planova: Odluke o prihvatanju stratejskih planova ili dugoročnih smjernica za rad Inicijative;
3. Prijedlozi za saradnju sa drugim organizacijama: ako Inicijativa planira uspostaviti saradnju sa drugim organizacijama ili institucijama, odluka o tome se donosi dvotrećinskom većinom;
4. Prijem novih i isključenje postojećih članica;
5. Usvajanje godišnjih izvještaja, izvještaja sa strateških planiranja i drugih sastanaka na kojima se definiše strateški smjer rada Inicijative;

O ovim odlukama se upoznaje šire članstvo u pisanoj formi od strane koordinatorka_ice Inicijative.

ii) Pitanja koje se donose prostom većinom prisutnih članica koordinacijskog odbora:

1. Planiranje i provedba promotivnih aktivnosti: odnosi se na mini kampanje, izradu grafičkih prijedloga kao i predstavljanje rada Inicijative drugim tijelima u pisanim i digitalnim medijima;
2. Imenovanje predstavnika za učešće na sastancima ili događajima kako bi se predstavio rad Inicijative: koordinatorka_ica Inicijative predstavlja Inicijativu na javnim događajima i drugim aktivnostima od interesa za rad Inicijative. U situacijama u kojima koordinatorka_ica Inicijative nije u mogućnosti uzeti učešće, koordinacijski odbor predlaže i donosi odluku o učešću drugog_e predstavnika/ce koordinacijskog odbora ili nominiranja drugih redovnih članica.

11. ISKLJUČENJE IZ ČLANSTVA

Članica Inicijative može biti isključena u slučaju:

- da članica krši vrijednosti i principe Inicijative definisane u ovom dokumentu;
- da narušava ugled Inicijative na javnim događajima i susretima;
- da krši temeljne etičke propise; ovo uključuje svjesno ugrožavanje rada drugih članica i pojedinaca_ki unutar Inicijative kao i svjesno širenje mržnje i lažnih vijesti;
- članice se isključuju ukoliko su prestale sa radom;
- da djeluje protiv interesa Inicijative.

11.1. Djelovanje protivno interesima Inicijative uključuje:

- Korištenje resursa Inicijative bez konsultacija s koordinacijskim odborom: članica koristi resurse Inicijative za privatne svrhe ili svrhe drugih organizacija;
- Svjesno iznošenje i širenje lažnih informacija o radu Inicijative i njenim aktivnostima;
- Otkrivanje informacija sa zajedničkih susreta i sastanaka Inicijative koje su označene kao povjerljive.

Koordinacijski odbor Inicijative donosi konačnu odluku o isključenju iz članstva i obavještava redovne članice o ovoj odluci putem utvrđenih kanala komunikacije.

12. KOMUNIKACIJA

Sve članice Inicijative uložiti će potrebne napore da zahtjevi, potrebe i prijedlozi Inicijative budu adekvatno vidljivi i prepoznati od strane medija, donosioca odluka i javnosti. Komunikaciju s medijima koordinira koordinator_ica Inicijative.

12.1. Komunikacija i vidljivost sadržaja:

Sve objave, vezane za aktivnosti Inicijative, a od interesa su za javnost i članice Inicijative, će biti objavljene na službenom web siteu Inicijative i društvenim mrežama Inicijative unutar 24 sata od trenutka kreiranja sadržaja. Ovu aktivnost koordinira i provodi koordinator_ica Inicijative.

Sve članice Inicijative će biti pozvane da navedeni sadržaj objave na svojim mrežama unutar 48 sati od trenutka objave na službenim kanalima komunikacije Inicijative. Članice, koje objave sadržaj, pozvane su o tome obavijestiti koordinatora_icu Inicijative.

Pisana komunikacija prema ciljnim skupinama se obavlja putem službenog memoranduma Inicijative, a priprema je koordinator_ica Inicijative uz podršku članica Inicijative.

12.2. Teme i područja o kojima se Inicijativa oglašava uključuju:

- pitanja koja se odnose na usvajanja legislative koja je u direktnoj vezi sa primjenom acquis-a u Bosni i Hercegovini;
- kršenje osnovnih ljudskih prava, vladavine prava i narušavanje sloboda pojedinaca i organizacija, a koje su u suprotnostima sa zakonima Bosne i Hercegovine i Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima;
- proces pregovora između Bosne i Hercegovine i Evropske unije i usvajanje reformi koje proizlaze iz ovog procesa;
- rad i aktivnosti institucija na svim nivoima odlučivanja, a koje se odnose na pitanja koja proizlaze iz procesa evropskih integracija;

12.3. Interna komunikacija koordinacijskog odbora odvija se putem mailing liste Inicijative i drugih kanala komunikacije u kojima se nalaze redovne članice. Na ovu listu se šalju sve interne informacije relevantne za članice i rad Inicijative.

12.4. Vizuelni identitet Inicijative

Odluku o izgledu službenog vizuelnog identiteta Inicijative donosi koordinacijski odbor i koordinatorka Inicijative.

Službeni logo Inicijative koristi se prilikom svakog oglašavanja i predstavljanja Inicijative.